

เทศน์อบรมฆราวาส ณ สวนแสงธรรม
เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๔๐

บุญคุณของพ่อแม่

พ่อแม่ก็มาแม่บ้านก็มาลูกบ้านก็มาข้าหลวงก็มา เด็กตัวเล็ก ๆ นั้นเป็นข้าหลวงใหญ่ ข้าหลวงในครอบครัว พ่อโตขึ้นมาก็ลดลงมาเป็นรองผู้ว่า โตขึ้นไปอีกก็ลดลงมาเป็นปลัดจังหวัด แล้วก็ไปเป็นนายอำเภอลดลงมา ใหญ่โตขึ้นไปแกขึ้นไปก็เป็นกำนัน แล้วลดลงมาเป็นผู้ใหญ่บ้าน ที่นี้มาอยู่ตรงนั้นไม่ยอมปล่อยนะ ยึดอำนาจไว้เป็นผู้ใหญ่บ้าน ถือสิทธิ์ว่าเป็นลูก กับพ่อกับแม่นี้เถียงตะบันเลยเพราะถือสิทธิ์ว่าเป็นลูกนี่นา กับพ่อกับแม่เถียงตะบัน พ่อมาอยู่นายอำเภอนี้เป็นเจ้าอำนาจใหญ่ละ กับพ่อกับแม่อยากได้อะไรเถียงเอาเลย เข้าใจหรือพวกข้าหลวงเหล่านี้

มันเป็นข้าหลวงมาด้วยกันทั้งนั้นเหล่านี้ เป็นข้าหลวงเป็นนายอำเภอมาด้วยกัน เดียวนี้กำลังอยู่ในชั้นนายอำเภอนะพวกผู้ใหญ่แล้วนี่นะ ถือสิทธิ์กับพ่อกับแม่อยากได้อะไรเอาตามใจหวัง ต้องการอะไรเอาอันนั้น ๆ พ่อแม่ว่ายังไงเฉยไม่สนใจเลย มาแล้วควยปี่ไปเลยเอาไปเลย แม่ว่าเอาไปทำไม เฉยไม่ตอบไปเลย นายอำเภอพวกนี้มีมันอย่างนั้นนะ นายอำเภอผู้ใหญ่บ้านคนนี้เป็นอย่างนั้น เป็นด้วยกันทุกคน

เลี้ยงลูกนี้เลี้ยงยากที่สุดนะ พระพุทธเจ้าท่านถึงยกอันนั้น นี้เริ่มพูดธรรมะแล้ว เลี้ยงยากที่สุดไม่มีอะไรเลี้ยงยากยิ่งกว่าเลี้ยงคน หลาย ๆ ปีกว่าจะได้ลืมตาขึ้นมาดูหน้าพ่อหน้าแม่ได้นี้พ่อแม่เกือบเป็นเกือบตายละ ต้องสละเป็นสละตาย เลี้ยงลูกแต่ละคนด้วยความเสียสละด้วยความเมตตา ไม่มีอะไรยังเหลืออยู่เลยละ มอบให้ลูกหมดลูกต้องการอะไร ๆ เอาหมด นั่นเป็นอย่างนั้นแหละเลี้ยงมา

เพราะฉะนั้นใครไปทำไม่ดีไม่งามต่อพ่อแม่ ดูด่าว่ากล่าวหรืออะไรพ่อแม่ให้กระทบกระเทือนนี้จึงเป็นบาปเป็นกรรมมาก ท่านบอกไว้ในธรรม ๕ ประการว่า อนันตริยกรรมกรรมที่หนักมากที่สุดได้แก่การฆ่าบิดาหนึ่ง ฆ่ามารดาหนึ่ง ทำลายพระพุทธเจ้าแม่ไม่ตายก็ตามหนึ่ง แล้วฆ่าพระอรหันต์หนึ่ง แล้วสังฆเภทยุ้งให้สงฆ์แตกจากกัน สงฆ์ท่านมีความพร้อมเพรียงสามัคคีกันอยู่ ยุ้งให้ท่านแตกจากกันนี้หนึ่ง เป็น ๕ ประการ

กรรม ๕ ประการนี้ท่านประกาศไว้อย่างชัดเจนมาก ย้ำแล้วย้ำเล่า บอกว่ากรรม ๕ ประการนี้ถ้าผู้ใดยังพอมีสติอยู่บ้างแล้วอย่าทำเป็นอันขาด ท่านบอกว่ารุกหลุมไหนขาดสะบั้นไปหมดเลย จะอยู่หลุมเดียวตั้งแต่กัณนรก กัณนรกที่หลุมใหญ่ที่สุดเลย นี้พวกกรรม

๕ ประเภทนี้จะไปอยู่นรกนั้นรับรองไว้ นอกนั้นทะเลหุมต นรกรับไม่ได้

นรกแต่ละหลุม ๆ นี้รับไม่ได้ ก้นทะเล ๆ คือกรรมนี้หนักมาก ยิ่งกว่านั้นทำลายกัน นรกแตกกระจายลงไปจนถึงก้นนรกใหญ่ที่สุด ที่พอเหมาะกันกับกรรมประเภทนี้ นั่นแหละ ตกนรกหลุมนั้นแหละ แล้วก็ก๊วกก๊วกป๊วกว่าจะได้ขึ้นมา นี่เป็นกรรมอันหนักประเภทหนึ่ง ในโลกในธรรมนี้มี ๕ ประการนี้เป็นกรรมที่หนักมากที่สุดเลย ขอให้พากันระลึกอยู่เสมอ

ต่อจากนั้นก็ให้เห็นบุญเห็นคุณของพ่อของแม่ บุญคุณของพ่อของแม่นี้ท่านบอกว่า ไม่มีอะไรที่จะมีน้ำหนักเท่าการให้อโวกาแนะนำสั่งสอนพ่อแม่ เพราะความเป็นคนดีของเรา เป็นพื้นฐานอยู่แล้วก็แนะนำสั่งสอนพ่อแม่ นี่เป็นของสำคัญ อย่าโต้แย้งตอบท่านว่าอะไรก็ตาม เรื่องพ่อเรื่องแม่เป็นเรื่องใหญ่ที่สุด นี่ตามหลักธรรมท่านสอนไว้

พวกเราทั้งหลายเกิดมามีพ่อแม่ทั้งนั้น ไม่ได้เกิดในร่มโพธิ์ร่มไทรในอะไรและ ไม่ได้เกิดในโพรงไม้ เกิดในคน เพราะฉะนั้นจึงให้รู้จักพ่อแม่ของเรา ให้รู้บุญรู้คุณของท่าน แล้วมีอะไรก็เฉลี่ยเผื่อแผ่ เวลาท่านสละให้เรานั้นเป็นก็สละตายก็สละ มีมากมีน้อยสละให้ ลูกทั้งนั้นแหละ พ่อแม่จะอยู่จะกินอะไรทำเนา ๆ จะเป็นจะตาย พ่อแม่อดอยากขาดแคลน แทบเป็นแทบตาย ต้องให้ลูกนั้นอ้อมท้องเสมอ พ่อแม่ต้องยอมอดยอมทิว นี่คือนิสัยของพ่อของแม่ทุกคนเลี้ยงลูกเลี้ยงอย่างนี้ เศรษฐีเลี้ยงก็แบบเดียวกัน คนทุกข์คนจนเลี้ยงก็แบบเดียวกัน เลี้ยงด้วยความเสียสละด้วยกันทั้งนั้น

เพราะฉะนั้นขอให้ลูกทุกคน ซึ่งเราท่านทั้งหลายนี้เป็นลูกพ่อลูกแม่ด้วยกันทุกคน นั้นแหละ เกิดมาให้รู้จักบุญคุณของพ่อของแม่ มีอะไรให้ตอบแทนท่าน ท่านเฒ่าแก่ชรา มาเท่าไรยังอุปถัมภ์อุปฐาก ดูแลรักษาอย่าให้ท่านได้รับความลำบากลำบากในทางร่างกาย และจิตใจ นี่เป็นลูกที่ดี ดีที่ดีเยี่ยมคือว่า ได้บวชเรียนเขียนอ่านประพุดตีตัวดี แล้วมาแนะนำสั่งสอนพ่อแม่ให้เป็นคนดีตาม นี่เป็นอันเยี่ยม ท่านว่าการตอบแทนคุณอันนี้เป็นการตอบแทนคุณอย่างเยี่ยม ต่อจากนั้นมาก็รองลำดับลำดับ

คือให้มีความอ่อนน้อมต่อพ่อต่อแม่ อย่าถกอย่าเถียงอย่าดูต่ำว่ากล่าวพ่อแม่ อย่าเบียดเบียนพ่อแม่ด้วยวิธีการต่าง ๆ เพราะท่านทุกข์กับเราทุกข์มาแล้วตั้งแต่วันเกิด ไม่มีใครที่จะเลี้ยงยากยิ่งกว่าเลี้ยงคนละ คนหนึ่ง ๆ ตาดำ ๆ พอที่จะมองหน้าพ่อหน้าแม่จำพ่อจำแม่ได้นี่พ่อแม่เกือบตายนะ มีเท่าไรขนมาให้หมด ถ้าทำสถิติลงบัญชีเอาไว้ ลูกคนหนึ่ง จะสิ้นไปเท่าไรพ่อแม่เลี้ยง พ่อแม่ไม่ได้คิดไว้เลยนะบัญชี บ้านไหนได้ลงบัญชีว่าเลี้ยงลูกคน นี้หมดเงินเท่านั้น ๆ มีไหม ไม่มี เพราะสิ่งเหล่านี้ไม่มีคุณค่ายิ่งกว่าหัวใจที่มีเมตตาต่อลูก มีเท่าไรทุ่มลงหมด ๆ ไม่มีทะเลเบียนบัญชีไม่มีสถิติจดเอาไว้แหละ นี่เพราะอำนาจแห่งความ

เมตตา ความเมตตาเป็นสิ่งที่สำคัญมากนะ ลบล้างได้หมด สิ่งชั่วช้าลามกทั้งหลายลบล้างได้ทั้งนั้น...ความเมตตา นี้ ไม่ถือสีถือสา

ตั้งศาสนาของพระพุทธเจ้าพวกเราทั้งหลายนี้ นี่ศาสนาแห่งความเมตตาแท้ เป็นศาสนาแท้ ศาสนามีหลักมีเกณฑ์ ศาสนามีสักขีพยาน สักขีพยานของพุทธศาสนานี้เราจะพูดย่อ ๆ ให้ฟัง ถ้าพูดกว้างกว่านั้นก็จะไม่รู้ ว่าอริยสังขันธ์แก่นของศาสนาอยู่ตรงนี้ รากแก้วของศาสนาอยู่ตรงอริยสังขันธ์ สมุทัย นิโรธ มรรค นี่เป็นรากแก้วของศาสนา เป็นที่ผลิตพระพุทธเจ้าทุก ๆ พระองค์และพระอรหันต์ทุก ๆ พระองค์ขึ้นตรงที่ตรงนี้ทั้งนั้น บรรดาพระพุทธเจ้าทั้งหลายจะผุดขึ้นมาจากองค์อริยสังขันธ์ นี่เป็นศาสนาที่มีองค์พยาน

แม้อย่างปัจจุบันเดี๋ยวนี้ก็ให้ลององค์ไหนได้ตรัสรู้ธรรมขึ้นมาบ้างดูซิ จะกระเทือนถึงพระพุทธเจ้าทุก ๆ พระองค์เลย กราบอย่างราบ ๆ ที่ว่านิพพานแล้วก็ปีก็เดือนไม่สำคัญ สำคัญที่ความรู้นี้เป็นธรรมชาติอันเดียวกัน ความรู้อย่างเดียวกัน บริสุทธิ์อย่างเดียวกัน เลิศเลออย่างเดียวกัน แล้วกราบกันได้อย่างสนิทเลย

คำว่านิพพาน ๆ นั้นเป็นร่างสังขาร คือสังขารร่างกายร่างโรยเป็นธรรมดาของสังขารร่างกายทั่ว ๆ ไป แต่จิตใจที่บริสุทธิ์พุทธโธนี่ล้ำเลิศประเสริฐสุดมาตลอดและจะเป็นไปตลอดอนันตกาล นี่ละผู้ใดได้ตรัสรู้ธรรมก็ตรัสรู้ธรรมประเภทนี้เอง จึงกระเทือนถึงกันหมด ไม่ต้องถามหาพระพุทธเจ้าแหละ แม้พระพุทธเจ้ามีก็พระองค์ก็ไม่ถามหา มากต่อมากที่สุดที่พระพุทธเจ้ามาตรัสรู้มากต่อมากแล้วกระเทือนถึงกันหมด องค์ใดก็ตามได้ตรัสรู้ขึ้นมาเพียงปี่เดียวเท่านั้นแหละกระเทือนพระพุทธเจ้าหมด พระพุทธเจ้าแต่ละพระองค์คำสั่งสอนสัตว์โลกจึงสั่งสอนด้วยความเมตตาล้วน ๆ ไม่มีโลกามิสเข้าเคลือบแฝงเลย สั่งสอนโลกด้วยความเมตตา จึงเป็นศาสนาที่ให้ความร่มเย็นแก่โลกและให้ความไว้วางใจแก่โลก

เราเกิดมาพบพระพุทธศาสนานี้ไม่ใช่เป็นเรื่องเล็กน้อยนะ เป็นเรื่องที่ใหญ่โตมาก ไม่มีวาสนาไม่มีบุญ เกิดขึ้นมาก็เป็นร่างมนุษย์อยู่เฉย ๆ ไม่เป็นผู้เป็นคนที่จะพอรับอรรถรับธรรมได้ เป็นแต่ร่างมนุษย์อยู่เฉย ๆ เหมือนกับเศษคน เศษคนก็มีมนุษย์ก็มี เศษคนคือสักแต่ว่าคน ไม่รู้ศีลรู้ธรรม สร้างแต่บาปแต่กรรมความชั่วช้าลามกเผาหัวใจตัวเองตลอดเวลา ตายแล้วก็จมในนรก นี้เรียกว่าเศษคนไม่ใช่มนุษย์ มนุษย์นี้เกิดขึ้นมามีศีลมีธรรม ฟังคำสั่งสอนของท่านที่สอนด้วยความถูกต้องแม่นยำ แล้วนำไปประพฤติปฏิบัติ

ตื่นขึ้นมาเข้าให้ระลึกถึง พุทธโธ ธัมโม สังโฆ เสียก่อนก่อนที่จะไปทำการทำงานอะไร ให้เชื่อบาปเชื่อบุญเชื่อกรรมทั้งหลาย แล้วไม่ทำสิ่งชั่วช้าลามกทำแต่ของดีทั้งนั้น ตายแล้วก็ เป็นสิริมงคลแก่ตัวของเราเอง การปฏิบัติต่อพระพุทธเจ้าท่านไม่มาแบ่งสันปันส่วนอะไร

จากพวกเราแหละ ทำนั่นทำเพื่อพวกเรา เราเคารพท่านก็เป็นบุญของเราต่างหาก ท่านไม่ได้หวังเอาบุญเอาบาปอะไรจากพวกเราแหละ ท่านเป็นผู้พอแล้วทุกอย่าง เรายังไม่พอ ต้องได้สร้างเสมอ การกราบการไหว้การประพาศปฏิบัติตามพระพุทธเจ้า ก็คือการตามเสด็จพระองค์นั่นเอง แล้วก็ไปสู่สถานที่ที่ดีคติที่เหมาะสม

เราเกิดมาทุกคนนี้เกิดมาด้วยอำนาจแห่งกรรม กรรมดีพาให้เราเกิดเป็นมนุษย์ได้ พบพระพุทธศาสนาเกิดความเชื่อความเลื่อมใส ถ้ากรรมไม่ดีแม้เกิดเป็นมนุษย์ก็เป็นเศษมนุษย์เป็นเศษคนไปเท่านั้นเอง เราอย่าให้เป็นเศษคน เวลานี้เรารู้ว่าเราเป็นคนแล้วให้ทำตัวเป็นมนุษย์ อย่าให้เป็นเศษคนต่อไป เกิดมาก็เป็นเศษคน อยู่ก็เป็นเศษคน ตายก็เป็นเศษคน แล้วกลายเป็นเศษคนไปอีกใช้ไม่ได้ ให้ตั้งใจปฏิบัติตัวเอง

แล้วใครผู้ที่จะแนะนำสั่งสอนเราก็น้อยด้วย เวลาของเราที่จะไปสนใจกับบรรดากับธรรมนี่ยิ่งน้อยมากทีเดียว ไม่สนใจด้วยมากที่สุดแหละ สนใจตั้งแต่เรื่องโกโรโกโสนั่นแหละ รู้จักไหมเรื่องโกโรโกโส ก็เรื่องบ้าของพวกเรานั้นแหละเรื่องโกโรโกโสจะเป็นเรื่องอะไร ไม่รู้หรือเรื่องบ้าของคนเรา อะไรที่จะเป็นความเสียหาย ที่จะเป็ความสิ้นเปลืองแล้วชอบจริง ๆ ถ้าเป็นเรื่องของกิเลสแล้วจริงจังทุกอย่างนะ ถ้าว่าความโลภก็โลภจนตาย เอา มันจะไม่ได้อะไรก็ตาม ตายแล้วให้เขาให้ชื่อให้นามว่านี่เศรษฐีนะ นี่เศรษฐีนี้ตายนะ เท่านั้นภูมิใจแล้ว กระตุกไม่ได้ก็พอใจที่จะตาย ขอให้มีคนชมเชยว่านี่เศรษฐีเขาตายนะ เศรษฐีตายลงไป แล้วร่างกระตุกก็ไม่ได้เหมือนประชาชนทั่ว ๆ ไปนั่นแหละ มันก็ยินดี นี่แหละความโลภได้เท่าไรไม่พอ

นี่พูดถึงเรื่องความโลภ แล้วพูดเรื่องอะไรมันจะต่อเนื่องกันอยู่นะ ที่นี้เงื่อนต้นลึ้มแล้ว เอาละงดเสียก่อนนะความโลภเอาแค่นั้นเสียก่อน อย่าโลภก็แล้วกัน อย่าไปโลภมาก คนโลภมากไม่ดี ความทุกข์ไม่ได้เกิดเพราะสมบัติที่ได้มาจากความโลภนะ ความโลภนั่นแหละคือตัวภัย มันติดมันตันอยู่ภายในหัวใจเราให้กระวนกระวาย ให้อยากได้นั้นอยากได้นี้ กินอึดเท่าไรก็ไม่พอ ท้องอึดหัวใจไม่อึด

ได้มาเท่าไรไม่อึด มีเงินเป็นก็ล้านก็ตามไม่อึดไม่พอกับความโลภอันนี้ เหมือนไฟได้เชื้อ ไส้เชื้อเข้าไปซิไฟมันจะดับไหม อันนี้ไส้วัตถุต่าง ๆ ที่ได้มาตามความชอบใจนี้ คืออารมณ์ต่าง ๆ ที่ได้มาตามความชอบใจนี้เป็นเชื้อไฟ ไส้เข้าไปเท่าไรมันก็ยังลุกลามไป ๆ มันทำคนให้เกิดความเดือดร้อน นี่ละพระพุทธเจ้าท่านตรัสรู้ท่านสอนโลกท่านสอนสิ่งเหล่านี้ละว่าเป็นภัย ให้เราทั้งหลายได้รู้ว่าสิ่งเหล่านี้เป็นภัย อย่าโกโรโกโสไปกับมัน

อ้อ!จริงจัง ระลึกได้แล้ว ถ้าพูดถึงเรื่องกิเลสแล้วจริงจังมาก เช่น ความโลภ มันก็

จริงจังเอาเสียจนตาย มีแต่หนังห่อกระดูกตายลงไป กระดูกไม่ได้ก็ยอมมันพอใจ ขอให้เขา
ชมเชยว่านี่เศรษฐีเขาตายนะอย่างนั้นก็พอ นี่เรื่องของกิเลสจริงจังทุกอย่าง ถ้าเป็นเรื่องของ
อรรถของธรรมแล้วไม่ค่อยจริงค่อยจัง พอระลึกถึงว่าจะสวดมนต์ไหว้พระบ้าง แอ้ ๆ มัน
ง่วงนอนแล้วมันจะตาย อรหิ สมุมาสมพุทโธ แอ้ ๆ อยู่ในห้องพระ อู๋ย มันนำโมโหนะ
กิเลสตัดสันดานคน นี่เรื่องธรรมแล้วไม่ค่อยจริงจังนะ

เพราะฉะนั้นเราต้องต่อสู้กัน เรื่องธรรมให้มีความจริงจัง มันไม่ยากทำยิ่งทำ มันขึ้น
เกียจยิ่งขยัน นี่เรียกว่าต่อสู้กับกิเลสตัวลามกนั้นละ ถ้าอ่อนไปตามมันแล้วยิ่งจะมีความอ่อน
แอลงไป ความดีหาสาระไม่ได้ไม่มี เลยมาเต็มอยู่กับเราหมด เรากลายเป็นคนหาสาระไม่
ได้ ความดีไม่มีติดตัว เพราะฉะนั้นจึงพยายามสร้างความคิด

อย่างที่ท่านทั้งหลายมาทำบุญทำกุศลนี้ นี่เรียกว่าสร้างความคิดเข้าสู่หัวใจเรา วัตถุประสงค์
ไทยทานที่สละลงไปนั้นไปไหนก็ไปเถอะ อันนั้นเป็นเครื่องหมายที่จะทำบุญให้ไหลเข้าสู่ดวง
ใจของเรา บุญเข้าแล้ว เข้าใจของเราแล้ว วัตถุประสงค์นั้นพิเศษเป็นเด่นของการให้ทานของเรา
บุญกุศลนั้นเป็นตัวตั้งตัวตีเป็นสำคัญ วัตถุประสงค์ไทยทานนั้นเป็นสื่อเป็นทางที่จะนำความสุขคือ
บุญนั้นมาสู่ตัวของเรา

นี่เราทั้งหลายก็ได้มาสร้างบุญสร้างกุศลเป็นสิริมงคลแก่ตัวของเรา กลับไปบ้านก็ให้
ระลึกถึง พุทโธ ธัมโม สังโฆ อย่าได้ปล่อยได้วาง วันนี้เทศน์เพียงเท่านี้ ขอความสวัสดิ์จึงมี
แก่พี่น้องทั้งหลายโดยทั่วกันเทอญ